

Sygn. akt IV KK 167/12

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący)

SSN Marian Buliński (sprawozdawca)

SSN Piotr Hofmański

Protokolant Jolanta Grabowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Barbary Nowińskiej
w sprawie J. K.

oskarżonej z art. 278 § 1 i 5 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 25 września 2012 r.,

kasacji, wniesionej przez prokuratora na niekorzyść

od wyroku Sądu Okręgowego

z dnia 30 grudnia 2011r.,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego

z dnia 22 września 2011r.,

uchyla zaskarżony wyrok oraz utrzymany nim w mocy wyrok Sądu Rejonowego i sprawę oskarżonej J. K. przekazuje sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

J. K. została oskarżona o to, że:

„ - w dniu 15 stycznia 2010 r., w C., w mieszkaniu przy ul. T. 68/7, dokonała nielegalnego poboru energii elektrycznej poprzez skrócenie przewodów za tablicą licznikową z całkowitym pominięciem urządzenia pomiarowego, co spowodowało straty na kwotę 4,46 zł na szkodę V. S.A.,

tj. o przestępstwo z art. 278 § 1 i 5 k.k.,

- w dniu 7 stycznia 2009 r. w C., w mieszkaniu przy ul. Tr. 68/7, dokonała nielegalnego poboru energii elektrycznej poprzez skrócenie przewodów za tablicą licznikową z całkowitym pominięciem urządzenia pomiarowego, co spowodowało straty na kwotę 2,58 zł na szkodę V. S.A.,

tj. o przestępstwo z art. 278 § 1 i 5 k.k.”

Wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 22 września 2011 r. J.K. została uniewinniona od popełnienia zarzucanych jej czynów.

Apelację od tego orzeczenia na niekorzyść oskarżonej złożył Prokurator Rejonowy zarzucając temu wyrokowi:

„ błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, a polegający na błędnym uznaniu, iż oskarżona swoim zachowaniem nie wyczerpała znamion występku z art. 278 § 1 i 5 k.p.k., podczas gdy prawidłowa i zgodna z zasadami logicznego rozumowania oraz wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego analiza zgromadzonego materiału dowodowego wskazuje, iż J. K. dopuściła się zarzucanych jej aktem oskarżenia czynów”.

W oparciu o to skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 30 grudnia 2011 r. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

Od orzeczenia sądu odwoławczego kasację wniósł Prokurator Okręgowy zarzucając temuż wyrokowi :

„rażące naruszenie prawa materialnego, tj. art. 278 § 5 k.k. i mające istotny wpływ na treść opisanego orzeczenia, a polegający na dokonaniu błędnej wykładni przepisu art. 278 § 5 k.k. poprzez uznanie, iż zachowania oskarżonej polegające na niewykonaniu osobiście przez oskarżoną bezprawnego uzyskania dostępu do źródła energii elektrycznej, a jedynie korzystaniu z tak wykonanego podłączenia

przez inną osobę i zużyciu uzyskanej energii elektrycznej nie wyczerpuje znamion występku, gdy tymczasem ustalony przez sąd I instancji i zaaprobowany przez sąd odwoławczy stan faktyczny wskazuje, iż działanie J. K. wyczerpało znamiona występku z art. 278 § 5 k.k.”

W oparciu o to skarżący wniósł o uchylenie wyroków sądów obu instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Na rozprawie przed Sądem Najwyższym prokurator Prokuratury Generalnej poparł wniesioną kasację.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Z wyroku sądu pierwszej instancji wynika, że sąd ten ustalił, że w dniach 7 stycznia 2009 r. i 15 stycznia 2010 r. upoważnieni kontrolerzy ujawnili nielegalny pobór energii elektrycznej (k. 2 uzasadnienia sądu pierwszej instancji), sąd dał wiarę zeznaniom owych upoważnionych kontrolerów (k. 4 uzasadnienia) oraz uznał, że oskarżona jedynie korzystała sporadycznie z tak przez S. N. wykonanego przyłącza (k.6 uzasadnienia).

Z kolei sąd odwoławczy uznał, że w niniejszej sprawie poza sporem jest, iż w wyniku przeprowadzonych w dniach 7 stycznia 2009 r. i 15 stycznia 2010 r. kontroli upoważnieni przedstawiciele pokrzywdzonej ujawnili w mieszkaniu J. K. nielegalny pobór energii elektrycznej (k.1 uzasadnienia tegoż Sądu). Oceniając zachowanie oskarżonej sąd odwoławczy stwierdził „poza sporem natomiast jest, że oskarżona z całą pewnością jedynie sporadycznie korzystała z wykonanego przez S. N. przyłącza (k.2 uzasadnienia sądu odwoławczego).

Wobec powyższego głębokie zdziwienie budzi zwłaszcza konstatacja sądu odwoławczego „reasumując skoro oskarżona poza poborem prądu nie wykonała ani sama ani też wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, żadnych czynności mających na celu uzyskanie władztwa nad tą energią poprzez objęcie w posiadanie jej źródła a konkretnie wykonanie stosownej instalacji elektrycznej, nie może być sprawcą przestępstwa z art. 276 § 5 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k.”

Ma rację skarżący, że takie pojmowanie istoty tego przestępstwa stanowi rażące naruszenie prawa materialnego tj. art. 278 § 5 k.k., które miało istotny wpływ na treść orzeczenia.

Zgodzić się również należy z autorem kasacji, że istota przestępstwa kradzieży energii elektrycznej, co wynika z orzecznictwa Sądu Najwyższego w tym i z orzeczenia cytowanego przez sąd odwoławczy (IV KK 302/03), polega na

korzystaniu z tej energii z pominięciem przyjmowanego w stosunkach danego rodzaju sposobu uzyskania lub korzystania z energii. Techniczne sposoby uzyskania dostępu do źródła energii poprzedzające korzystanie z niej nie należą do znamion tego występku, a zatem i brak osobistych czynności technicznych w celu uzyskania owego bezprawnego dostępu nie może powodować depenalizacji w tym zakresie.

Samo wykonanie nielegalnego przyłącza może być co najwyżej oceniane jako usiłowanie dokonania przestępstwa z art. 278 § 5 k.k. dopiero rozpoczęcie pobierania energii elektrycznej przy pomocy nielegalnego przyłączenia stanowi o dokonaniu tego przestępstwa.

Fakt korzystania z takiego dostępu do energii elektrycznej jedynie sporadycznie oceniany być może jedynie w zakresie stopnia społecznej szkodliwości czynu np. art. 278 § 3 k.k.

Mając to na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.